

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร*

RELATIONSHIP BETWEEN COMPETENCY OF EDUCATIONAL INSTITUTION
ADMINISTRATORS AND ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOLS
UNDER LAKSI DISTRICT OFFICE, BANGKOK

¹อาทิถรณ์ เสนสาร Artitapron Sensarn ²วีสลิกา รุมาคม Vassiga Rumakhom

^{1,2}มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น Saint John's University, Thailand

Corresponding Author E-mail: Kru.Artitapon@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเชิงบรรยาย กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครู จำนวน 144 คน ในปีการศึกษา 2566 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลและใช้สถิติเบื้องต้นเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่กรุงเทพมหานครมีสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ในทางเดียวกันการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่กรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครกับการบริหารวิชาการมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก

คำสำคัญ: สมรรถนะ, การบริหารวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aims to: 1) study the competency of school administrators under the jurisdiction of the Office of the Fourth Educational Area, Bangkok, 2) examine the academic management of schools under the jurisdiction of the Office of the Fourth Educational Area, Bangkok, and 3) investigate the relationship between the competency of school administrators and the academic management of schools under the jurisdiction of the Office of the Fourth Educational Area, Bangkok. The research utilized a descriptive research method with a sample group of 144 teachers in the academic year 2023. The research tools included questionnaires for data collection and basic statistical analysis methods such as frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient. The research findings indicate that

*Received: April 20, 2024. Revised: December 04, 2024. Accepted: December 17, 2024.

school administrators of schools under the jurisdiction of the Office of the Fourth Educational Area, Bangkok, have the highest overall competency level. Similarly, the academic management of schools under this jurisdiction is also at the highest level. Furthermore, there is a significantly high positive correlation between the competency of school administrators and academic management in schools under the Office of the Fourth Educational Area, Bangkok.

Keywords: Competency, Academic Management, School Administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของบุคคลและสังคมตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 โดยเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหาร วิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญของสถานศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษา การบริหารงานวิชาการจำเป็นต้อง การพัฒนานักเรียนและคุณภาพของโรงเรียน (กัญญาภิญญ์ สิริตันเจริญ และสุนันท์ ช่วยชู, 2566)

ดังนั้น การบริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมที่สมดุลและมีคุณภาพ การจัดการ การศึกษาของกรุงเทพมหานครมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนและเยาวชน โดยการเน้นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงของสังคมและประเทศ อย่างไรก็ตาม พบว่า โรงเรียนสังกัดยังมี ปัญหาในการบริหารการศึกษา เช่น ประสิทธิภาพการเรียนการสอนไม่ตรงตามเป้าหมาย การทดสอบ O-NET ไม่ถึงเป้าหมาย และขาดระบบฐานข้อมูลที่เหมาะสม การปรับปรุงควรให้ครูพัฒนาสื่อและใช้เทคโนโลยี เสริม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำผลจากการแลกเปลี่ยนมาปรับปรุงการเรียนการสอน และจัดทำสารสนเทศเป็นระบบ เพื่อการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (ปริยานุช ธนะฉันทน์, นิพนธ์ วรรณเวช และสาโรจน์ เผ่าวงศากุล, 2566) โดยการบริหารจัดการสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างมาก และมีอิทธิพลต่อ การจัดการการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งการบริหารการศึกษามี ความสำคัญเพราะการศึกษาของเยาวชน การที่จะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่นๆ ได้ดี หรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารการศึกษานั้นเอง (สร้อยสุดา ศุภมาตย์ และทับทิมทอง กอบัวแก้ว, 2566)

ความสำคัญของการบริหารวิชาการในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร มีผล สำคัญต่อคุณภาพการศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งของการบริหาร วิชาการ การวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์บวกทางสถิติที่สำคัญระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงาน วิชาการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการ บริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร อันจะเป็นแนวทางสำคัญในการ พัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารและการบริหารวิชาการ เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากร ประชากรข้าราชการครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครในปีการศึกษา 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 227 คน
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างของข้าราชการครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครในปีการศึกษา 2566 มีจำนวน 144 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตาราง Krejcie, R.V. & D.W. Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยผู้วิจัยทำการเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง 144 คน กับประชากรทั้งหมดเพื่อกำหนดจำนวนข้าราชการครูที่จะเป็นผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละโรงเรียน จากนั้นผู้วิจัยจะคัดเลือกข้าราชการครูที่จะตอบแบบสอบถามโดยการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ชุดที่มี 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อความเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยใช้แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ที่มีทั้งหมด 31 ข้อ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ที่มีทั้งหมด 41 ข้อ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการหาคุณภาพของแบบสอบถามใช้สถิติ ดังนี้ 1) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) 2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีครอนบาค 3) สำหรับสถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร มีสมรรถนะทั่วไปอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการพิจารณาสมรรถนะตามด้านต่างๆ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สมรรถนะด้านแรงจูงใจ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการกระตุ้นและสร้างกำลังใจให้กับคณะทำงานอย่าง

มีประสิทธิภาพ ตามมาด้วยสมรรถนะด้านคุณลักษณะ และสมรรถนะด้านเจตคติ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงเช่นกัน ส่วนสมรรถนะด้านความรู้ และสมรรถนะด้านทักษะ อยู่ในระดับที่สูงมากเช่นกัน ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. สมรรถนะด้านความรู้	4.68	0.52	มากที่สุด	4
2. สมรรถนะด้านทักษะ	4.67	0.57	มากที่สุด	5
3. สมรรถนะด้านคุณลักษณะ	4.71	0.52	มากที่สุด	2
4. สมรรถนะด้านแรงจูงใจ	4.73	0.48	มากที่สุด	1
5. สมรรถนะด้านเจตคติ	4.70	0.53	มากที่สุด	3
ภาพรวม	4.69	0.51	มากที่สุด	

2. ผลการศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัย ดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

การบริหารวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การวางแผนงานวิชาการ	4.68	0.52	มากที่สุด	9
2. การบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา	4.70	0.51	มากที่สุด	6
3. การบริหารการจัดการเรียนรู้	4.70	0.52	มากที่สุด	7
4. การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	4.71	0.50	มากที่สุด	4
5. การวัดผลประเมินผลการเรียน	4.70	0.52	มากที่สุด	7
6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้	4.72	0.50	มากที่สุด	2
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.71	0.50	มากที่สุด	4
8. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.73	0.52	มากที่สุด	1
9. การประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ	4.72	0.51	มากที่สุด	3
ภาพรวม	4.71	0.49	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการพิจารณาสมรรถนะตามด้านต่างๆ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ ซึ่งเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับทักษะและความรู้ของนักเรียนโดยการร่วมมือกับชุมชน ตามมาด้วย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่น่าสนใจและทันสมัย และการประกันคุณภาพการศึกษา กับงานวิชาการ ซึ่งเน้นการให้ความสำคัญกับคุณภาพของการศึกษาและงานวิชาการ

การบริหารวิชาการด้านการวางแผนงานวิชาการในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ระดับ 4.68 โดยมีความแปรปรวนระดับ 0.52 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมุ่งมั่นในการจัดทำแผนงานวิชาการให้ครบถ้วนตามความต้องการและความจำเป็นในการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการได้ครบถ้วนตามความต้องการและความจำเป็นในการใช้งานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ระดับ

4.71 โดยมีความแปรปรวนระดับ 0.55 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับคุณภาพการบริหารวิชาการด้านการวางแผนงานวิชาการในภาพรวมถือว่าดีเยี่ยมและมีการจัดการในแต่ละด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารวิชาการด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ระดับ 4.73 และมีความแปรปรวนระดับ 0.52 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมุ่งมั่นในการสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียนด้วยการประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารยังส่งเสริมให้ชุมชนเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียน และรวบรวมความคิดเห็นที่หลากหลายจากชุมชนมาใช้ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียนโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับที่ระดับ 4.72 และมีความแปรปรวนระดับ 0.55 อยู่ในระดับมากที่สุด คุณภาพการบริหารวิชาการด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียนถือว่าดีเยี่ยมและมีการจัดการในแต่ละด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร สรุปลผลการวิจัย ดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y ₉	Y _{total}
X ₁	0.860**	0.859**	0.929**	0.868**	0.888**	0.894**	0.893**	0.856**	0.907**	0.918**
X ₂	0.839**	0.845**	0.926**	0.861**	0.897**	0.872**	0.909**	0.810**	0.876**	0.905**
X ₃	0.878**	0.909**	0.951**	0.899**	0.921**	0.911**	0.921**	0.882**	0.918**	0.948**
X ₄	0.903**	0.883**	0.874**	0.826**	0.812**	0.812**	0.822**	0.852**	0.815**	0.890**
X ₅	0.908**	0.916**	0.941**	0.892**	0.902**	0.903**	0.906**	0.892**	0.901**	0.947**
X _{total}	0.906**	0.914**	0.967**	0.908**	0.928**	0.920**	0.935**	0.889**	0.926**	0.960**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 3 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครในระดับสูงมาก โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกที่สูงกับด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.967 และมีความสัมพันธ์ต่ำสุดกับด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.889 การปรับปรุงสมรรถนะและทักษะของผู้บริหารสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นจุดเด่นที่มีผลกระทบต่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการมากที่สุด ส่วนการส่งเสริมให้ชุมชนเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียน และการสรุปรวมความคิดเห็นที่หลากหลายจากชุมชนมาใช้ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียน มีผลกระทบที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น การส่งเสริมคุณภาพและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการอย่างยั่งยืน

สมรรถนะด้านทักษะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญในระดับสูงมาก ($r = 0.905$) โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ทุกด้าน ในระดับสูงมาก โดยมีลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยดังนี้ การบริหารการจัดการเรียนรู้ (Y3) ในระดับสูงมาก ($r = 0.926$) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Y7) ในระดับสูงมาก ($r = 0.909$) การวัดผลประเมินผลการเรียน (Y5) ในระดับสูงมาก ($r = 0.897$) การประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ (Y9) ในระดับสูงมาก ($r = 0.876$) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ (Y6) ในระดับสูงมาก ($r = 0.872$) การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน (Y4) ในระดับสูงมาก ($r = 0.861$) การบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา (Y2) ในระดับสูงมาก ($r = 0.845$) การวางแผนงานวิชาการ (Y1) ในระดับสูงมาก ($r = 0.839$) การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ (Y8) ในระดับสูงมาก ($r = 0.810$) สมรรถนะด้านคุณลักษณะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญในระดับสูงมาก ($r = 0.948$) โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ทุกด้าน ในระดับสูงมาก โดยมีลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยดังนี้ การบริหารการจัดการเรียนรู้ (Y3) ในระดับสูงมาก ($r = 0.951$) การวัดผลประเมินผลการเรียน (Y5) ในระดับสูงมาก ($r = 0.921$) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Y7) ในระดับสูงมาก ($r = 0.921$) การประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ (Y9) ในระดับสูงมาก ($r = 0.918$) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ (Y6) ในระดับสูงมาก ($r = 0.911$) การบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา (Y2) ในระดับสูงมาก ($r = 0.909$) การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน (Y4) ในระดับสูงมาก ($r = 0.899$) การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ (Y8) ในระดับสูงมาก ($r = 0.892$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

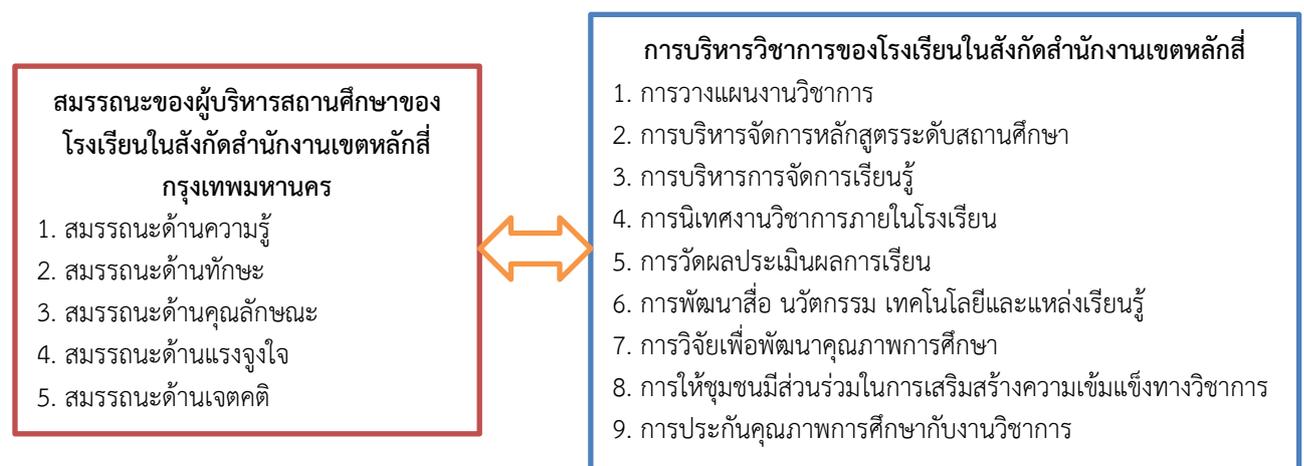
จากผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่มีสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสมรรถนะด้านแรงจูงใจ ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจเพื่อสร้างแรงกระตุ้นในการทำงานของข้าราชการครูและบุคลากร เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุตามเป้าหมาย โดยมีความสัมพันธ์การทางบวกระหว่างแรงจูงใจของครูกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง ในการวิจัยนี้มีความสำคัญที่จะส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์การศึกษาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรพรณ์ภูฏ์ ภูมรินทร์ และสายสุตา เตียเจริญ (2562) ที่ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าสูงที่สุดทั้งในสมรรถนะหลักและประจำสายงาน การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ก็ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมาก นอกจากนี้พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์สินี โภชนกุล (2564) ที่ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของ

ผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้านต่างๆ การเปรียบเทียบและการใช้สมรรถนะในการขับเคลื่อนหาความสำเร็จของรางวัล OBECQA ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่ชัดเจนและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กร ผู้บริหารยังต้องพัฒนาตนเองและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีความยืดหยุ่น นอกจากนี้ การวางแผนกลยุทธ์ที่มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายชัดเจนเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางเดียวกันยังสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญชนก แซ่โคว์ (2565) ที่ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเมืองฉะเชิงเทรา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราอีกด้วย

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ การพัฒนาสมรรถนะและทักษะของผู้บริหารสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นจุดเด่นที่มีผลกระทบต่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการมากที่สุด นอกจากนี้ การส่งเสริมให้ชุมชนเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียน และการสรุปรวมความคิดที่หลากหลายจากชุมชนมาใช้ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียนมีผลกระทบที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น การส่งเสริมคุณภาพและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีผลทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการอย่างยั่งยืน โดยมีการอ้างอิงจากข้อมูลการวิจัยเชิงประจักษ์เกี่ยวกับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในระดับสูงมาก ซึ่งแสดงถึงความสำคัญและความสัมพันธ์ที่มีอยู่ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารและคุณลักษณะต่างๆ กับการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยการศึกษาเน้นไปที่การตรวจสอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์นี้เพื่อให้มีการสรุปและแสดงถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและยั่งยืน สรุปดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
  - 1.1 การพัฒนาผู้บริหาร ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารและการบริหารวิชาการของโรงเรียนสามารถช่วยในการพัฒนาทักษะและความรู้ของผู้บริหารในด้านการบริหารวิชาการ เพื่อให้สามารถเป็นผู้นำที่มีความสามารถและเชี่ยวชาญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม
  - 1.2 การวางแผนและประเมินผล ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์นี้สามารถนำมาใช้ในการวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น การกำหนดเป้าหมายและกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาการศึกษา โดยใช้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารและการบริหารวิชาการ
  - 1.3 การสร้างนโยบาย ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์นี้ช่วยในการสร้างนโยบายที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน โดยการให้ความสำคัญและการสนับสนุนให้ผู้บริหารมีสมรรถนะที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียน
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
  - 2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม อาทิ เพศ อายุ ขนาดโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงาน
  - 2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม อาทิ เพศ อายุ ขนาดโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงาน
  - 2.3 ควรศึกษาและจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
  - 2.4 ควรศึกษาและจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาภิญญ์ สิริรัตน์เจริญ และสุนันท์ ช่วยชู. (2566). แนวทางการพัฒนาการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของไทย. *วารสารมณีเชษฐารามวัดจอมมณี*. 6(1). 32-49.
- ขวัญชนก แซ่ไคว้. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเมืองฉะเชิงเทรา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรพรณ์ภูริ์ ภูมรินทร์ และสายสุดา เตียเจริญ. (2562). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 11(1). 215-216

- ปริญานูช ธนะฉันทน์, นิพนธ์ วรรณเวช และสาโรจน์ เผ่าวงศากุล. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*. 5(1). 1-12.
- พิชญ์สินี โภชนุกุล. (2564). การศึกษาสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 15(3). 109-130.
- สร้อยสุดา ศุภมาตย์ และทับทิมทอง กอบัวแก้ว. (2566). การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21. แหล่งที่มา <http://journalgrad.ssru.ac.th/index.php/miniconference/article/view/4305> สืบค้นเมื่อ 5 ม.ค. 2567.
- Krejcie, R.V. & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 607-610.